

Uwarunkowania organizacyjne Pucharu Świata w Skokach Narciarskich mężczyzn w Zakopanem

Joanna Bańbuła¹

Streszczenie:

Celem artykułu jest próba przedstawienia uwarunkowań organizacyjnych sportowych imprez masowych na przykładzie Pucharu Świata w Skokach Narciarskich mężczyzn odbywających się w Zakopanem. Część teoretyczna pracy oparta jest na studiach literaturowych oraz przepisach Międzynarodowej Federacji Narciarskiej oraz *Ustawie o bezpieczeństwie imprez masowych z dnia 20 marca 2009 r.* Uzupełnieniem rozważań teoretycznych jest prezentacja wyników badań ankietowych przeprowadzonych na grupie 50 kibiców, którzy wzięli udział w konkursach Pucharu Świata w Skokach Narciarskich w Zakopanem w 2011 roku. Wyniki badań pokazują, że organizacja tej imprezy jest bardzo wysoko oceniana przez jej uczestników.

Słowa kluczowe: zarządzanie w sporcie, impreza masowa, skoki narciarskie, Zakopane

Wstęp

W dobie XXI wieku kultura fizyczna i sport wyczynowy stanowią bardzo duży i ciągle rozwijający się sektor usług publicznych. Przemysł sportowy ma ogromny udział w globalnych rynkach i przynosi wielomilionowe zyski. Dlatego tak ważne jest skuteczne zarządzanie sportem (Doktor 2005, s. 77-78).

Najwięksi teoretycy polscy zajmujący się zarządzaniem sportem, tacy jak K. Doktor (2005) czy K. Perechuda (2003) zgodnie twierdzą, że aby osiągnąć sukcesy w zarządzaniu

¹ Joanna Bańbuła – Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie

instytucjami sportowymi należy czerpać wiedzę z dotychczasowych rezultatów ogólnej teorii organizacji i zarządzania.

Zadania poszczególnych osób odpowiedzialnych za organizację masowej imprezy sportowej powinny być szczegółowo zdefiniowane i rozdzielone zgodnie z zasadą racjonalnego podziału pracy. Następnie przydzielone danym grupom wykonawczym, a potem kolejno danym osobom bezpośrednio odpowiedzialnym za ich wykonanie. Zgodnie z *zasadą koncentracji* należy wybrać najważniejsze na danym etapie realizacji zadanie i skupić się na jego sprawnym i możliwe szybkim wykonaniu. Należy pamiętać, że dane przedsięwzięcie składa się z połączonych i zależnych od siebie zadań, a więc wykonanie jednego zadania może znacznie ułatwić wykonanie kolejnych. Pominięcie jednego z zaplanowanych etapów może prowadzić do klęski całego realizowanego widowiska. Jak podkreśla Bogusław Ryba (1998) ważną kwestią jest również *hierarchizacja wykonywanych prac*. Trzeba ustalić ich wartość i kolejność wykonywania, a następnie zgodnie z *zasadą harmonizacji* rozłożyć je racjonalnie w czasie oraz dobrać niezbędne materialne środki do ich realizacji. Następnie zgodnie z *zasadą decentralizacji* przydzielić zadania jednostkom odpowiedzialnym za ich wykonanie. Imprezy masowe, szczególnie te o charakterze sportowym, charakteryzują się wysokim stopniem możliwych zdarzeń nieprzewidzianych, dlatego będąc organizatorem takiego przedsięwzięcia należy się przygotować na sytuacje wyjątkowe. *Zasada wyjątku* dopuszcza zastosowanie działań wyjątkowych nieujętych wcześniej w planie realizacji widowiska sportowego (Ryba 1998, s. 83-86).

Zarządzanie masową imprezą sportową można opisać za pomocą uniwersalnych formuł charakterystycznych dla zarządzania projektami, takich jak: *cele i zakres przedsięwzięć, planowanie, organizacja zespołów projektowych, efektywność przedsięwzięć, technika wdrożenia projektu oraz kontrola przebiegu procesu projektowania i prac wdrożeniowych*. Wydarzenie sportowe, tak jak każdy projekt, ma swój cel, a składające się na niego czynności determinują jego przebieg. Cechą charakterystyczną jest również interdyscyplinarność, ponieważ przygotowania związane są z wykorzystaniem wiedzy specjalistów z różnych dziedzin (Bielenia- Gajewska 2012, s. 78).

Planowanie realizacji masowych imprez sportowych ma miejsce w oparciu o zidentyfikowane wcześniej potrzeby społeczne. Punktem początkowym jest ustalenie misji przedsięwzięcia. Następnie określone są cele strategiczne, taktyczne i operacyjne.

Organizatorzy masowych imprez sportowych muszą szczegółowo zbadać mikro- i makrootoczenie związane z danym przedsięwzięciem (Drozd i Kowalska 2009).

Warto także podkreślić, że wydarzenia sportowe są uznawane za jeden z dwóch filarów w procesie zarządzania marką turystyczną. Pierwszym z filarów jest sportowiec lub ich grupa. Pełnią oni funkcję ambasadorów marki danego układu terytorialnego. Drugim z filarów stanowiącym swoistą dźwignię turystycznej promocji poprzez sport w procesie zarządzania marką układu terytorialnego są właśnie wielkie wydarzenia sportowe (Bednarczyk, Marczułajtis-Walczak 2013, s. 237-238). *Jeśli dany kraj, czyli wizerunek marki narodowej jest powszechnie pozytywnie rozpoznawalny i kojarzony z ciekawymi walorami turystycznymi, to wzmacniające znaczenie marki wydarzenia sportowego obejmie efekt promocyjny i gwarancyjny* (Bednarczyk 2011, s. 39).

Celem niniejszego artykułu jest próba zaprezentowania uwarunkowań organizacyjnych jednej z najważniejszych sportowych imprez odbywających się corocznie w Zakopanem: Pucharu Świata w Skokach Narciarskich mężczyzn. Teoretyczne rozważania dotyczące zagadnień związanych z zarządzaniem w sporcie, prezentowane przez największych polskich teoretyków z tej dziedziny, zostaną uzupełnione badaniami własnymi, przeprowadzonymi podczas konkursów Pucharu Świata w Skokach Narciarskich mężczyzn, który odbył się w Zakopanem w 2011 roku. Empiryczną część artykułu stanowią zatem badania ankietowe, w których wzięli udział kibice skoków narciarskich. Głównym celem przeprowadzonych badań było poznanie opinii biernych uczestników zawodów, dotyczącej oceny organizacji tej imprezy sportowej.

W pierwszej części pracy zostaną przedstawione uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne związane z organizacją konkursów Pucharu Świata w Skokach Narciarskich mężczyzn w Zakopanem. Druga część pracy zawiera wyniki przeprowadzonych badań ankietowych wykonanych na grupie kibiców biorących udział w tym wydarzeniu.

Uwarunkowania wewnętrzne związane z organizacją konkursów Pucharu Świata w Skokach Narciarskich

Uwarunkowania wewnętrzne związane z organizacją konkursów Pucharu Świata w Skokach Narciarskich zależne są od potencjału oraz atrakcyjności danego miejsca jako ośrodka zarówno sportu, jak i turystyki.

Najważniejszym czynnikiem wpływającym na wybór miejsca organizacji konkursów Pucharu Świata w Skokach Narciarskich są: położenie geograficzne, klimat w danym regionie, infrastruktura sportowa, stan obiektów, a także dostosowanie ich do obowiązujących przepisów ustalanych przez międzynarodowe federacje sportowe. Istotny aspekt stanowi również wachlarz usług wykreowanych na potrzeby potencjalnego turysty i sportowca.

Organizacja masowych imprez sportowych jest doskonałym narzędziem ożywiającym turystykę. Zgodnie z koncepcją zrównoważonego rozwoju nasilenie ruchu turystycznego wiąże się z miejscową ekspansją gospodarczą oraz jest korzystne pod względem etycznym, społecznym i ekonomicznym dla ludności danego regionu.

Zakopane jest najważniejszym ośrodkiem sportów zimowych w Polsce. W mieście znajduje się kompleks skoczni narciarskich posiadających licencję FIS – to doskonałe miejsce na „sparingi” oraz rozgrywanie konkursów na różnym poziomie. Odbywają się tu zarówno Mistrzostwa Polski w Skokach Narciarskich w różnych kategoriach wiekowych, Puchary Kontynentalne, Puchary Świata oraz zawody z cyklu Letniej Grand Prix w skokach narciarskich na igielicie. Nieopodal skoczni znajduje się Centralny Ośrodek Sportowy (COS), który jest ośrodkiem przygotowań olimpijskich. Na jego terenie znajdują się: stadion lekkoatletyczny, wielofunkcyjne boisko sportowe, hala treningowa, basen, sauna, korty tenisowe oraz siłownia. Ponadto ośrodek wyposażony jest w sale konferencyjne (www.zakopane.cos.pl 10.09.2014).

Ważną kwestią jest też położenie Zakopanego w centralnej części Europy, co umożliwia łatwe i szybkie przemieszczanie się między krajami będącymi gospodarzami innych konkursów Pucharu Świata. Zakopane posiada połączenie z Krakowem, w którym znajduje się lotnisko (Balice).

Zaletą klimatu zakopiańskiego jest, często podkreślana, względna bezwietrzność: średnio 295 dni w roku charakteryzuje się zupełną ciszą lub wiatrami nieprzekraczającymi prędkości 3 m/s. Ma to ogromne znaczenie w związku z organizacją

konkursów w skokach narciarskich. Ponadto skocznia jest osłonięta przez las, co dodatkowo zmniejsza ryzyko związane z warunkami atmosferycznymi, które mogą zagrozić organizacji zawodów lub ich przerwaniu. Zakopane znajduje się w strefie klimatu górskiego. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń ze średnimi temperaturami minus 4,5 stopni Celsjusza, co stwarza idealne warunki atmosferyczne do uprawiania skoków narciarskich.

Warto również podkreślić znaczenie tradycji narodowych związanych z uprawianiem skoków narciarskich w Polsce. Od blisko stu lat zawodnicy, tacy jak Stanisław Marusarz (ur. 1913 zm. 1993), Stanisław Bobak (ur. 1956 zm. 2010), Piotr Fijas (ur. 1958), Adam Małysz (ur. 1977) oraz ostatnio Kamil Stoch (ur. 1987) są ikonami skoków narciarskich w Polsce. Przez lata przyciągali i przyciągają pod skocznie rzesze wiernych miłośników tego sportu.

Uwarunkowania zewnętrzne związane z organizacją konkursów Pucharu Świata w Skokach Narciarskich

Uwarunkowania zewnętrzne związane z organizacją Pucharu Świata w Skokach Narciarskich są ściśle związane z makrootoczeniem, w jakim ten sport funkcjonuje. Regulamin danej imprezy sportowej łączy w sobie zbiór przepisów na nią wpływających. Ustalany jest przez organizatorów na podstawie obowiązujących przepisów prawnych i aktów wykonawczych. Określa funkcjonowanie w ściśle sprecyzowanych okolicznościach i dotyczy uczestników zarówno czynnych, jak i biernych (Strugarek 2006, s. 66-67).

Przy organizacji Pucharu Świata w Skokach Narciarskich mężczyzn należy brać pod uwagę przepisy dyktowane przez Międzynarodową Federację Narciarską (*Fédération Internationale de Ski*). To właśnie ona ustala szczegółowe zasady dotyczące organizacji konkursów. Każda Narodowa Federacja Narciarska ma prawo do złożenia wniosku o organizowanie zawodów Pucharu Świata w Komisji Planowania Kalendarza Zawodów Pucharu Świata przed upływem wyznaczonego terminu. Wniosek zgłoszeniowy musi zostać dostarczony z dwuletnim wyprzedzeniem, na specjalnych formularzach FIS. Aplikacja zgłoszeniowa powinna zawierać również informacje o dacie ważności certyfikatu skoczni (FIS 2014).

Do głównych zadań Komisji Planowania FIS należy m.in. kontrola ważności certyfikatu skoczni, a także możliwości zabezpieczenia bezpośredniej transmisji telewizyjnej z zawodów.

Po analizie wyników przeprowadzonej kontroli i zapoznaniu się z proponowanym terminem zawodów Komisja Planowania opracowuje prowizoryczny harmonogram rozgrywania zawodów na najbliższe dwa lata. Finałowa wersja kalendarza zawodów na aktualny sezon wymaga aprobaty Komisji FIS. Zasady dopuszczają rozegranie tylko jednego konkursu Pucharu Świata w tym samym czasie. Zgodnie z przepisami FIS każde zawody Pucharu Świata w Skokach Narciarskich składają się z czterech części: oficjalnego treningu, kwalifikacji, serii próbnej oraz dwóch serii punktowanych.

Organizator danego konkursu jest zobowiązany do zapewnienia wszystkim ekipom sportowym zakwaterowania i pełnego wyżywienia w hotelu w miejscu rozgrywania zawodów przez cały czas ich trwania, począwszy od wieczoru poprzedzającego pierwszy oficjalny trening aż do wieczoru po zakończeniu ostatniego konkursu.

Do zadań organizatora należy również wysłanie zaproszenia i pakietu informacyjnego do każdej federacji narciarskiej. W celu zapewnienia rezerwacji właściwej liczby pokoi drużyny muszą zgłosić własnych zawodników w ogłoszonym, nieprzekraczalnym terminie. W przypadku niewykorzystania zarezerwowanych pokoi organizator ma prawo zażądać od danej federacji narciarskiej zwrotu kosztów rezerwacji. Organizatorzy, jak również menedżerowie hoteli, nie mają prawa żądać opuszczenia pokoi hotelowych w dniu zawodów bez porozumienia z kapitanami poszczególnych drużyn.

Zawodnicy otrzymują od organizatorów kieszonkowe, czyli pieniądze na drobne wydatki. Kwoty są ściśle określone przez regulamin FIS.

Organizatorzy konkursów Pucharu Świata w Skokach Narciarskich są również zobowiązani do pokrycia kosztów podróży każdej ze zgłoszonych do zawodów ekip narodowych. Wysokość stawek jest ściśle określona przez FIS i przeliczana na franki szwajcarskie.

Regulamin FIS reguluje także zasady dotyczące sponsorów, reklamodawców oraz obsługi medialnej zawodów. Organizatorzy konkursu Pucharu Świata w Skokach Narciarskich są zobowiązani do zawiadomienia Krajowej Agencji Informacyjnej o organizacji imprezy masowej przed rozpoczęciem sezonu zimowego. Za jej pośrednictwem, w czasie i po zakończeniu przedsięwzięcia należy podawać do wiadomości wyniki oraz zaktualizowaną klasyfikację generalną Pucharu Świata. Szef biura prasowego komitetu organizacyjnego

zawodów jest wspierany przez mianowanego w FIS koordynatora prasowego Pucharu Świata – w szeroko pojętym zakresie obsługi prasowej, Public Relations, konferencji prasowych. Organizator zawodów musi pokryć jego koszty podróży, zakwaterowania i utrzymania.

Obsługa medialna i prasowa musi być zorganizowana i przeprowadzona zgodnie z zaleceniami i postanowieniami Międzynarodowej Federacji Narciarskiej (FIS) oraz Międzynarodowego Stowarzyszenia Dziennikarzy Narciarskich (AIPS).

Organizator przedsięwzięcia jest zobowiązany do zapewnienia ekipom sportowym obsługi medycznej i ochrony podczas treningów, kwalifikacji i konkursu głównego.

Komitet Organizacyjny konkursu musi przeznaczyć pulę pieniężną na nagrody w wysokości 71 800 CHF na każdy konkurs indywidualny rozegrany w danym miejscu i 70 000 CHF w przypadku konkursu drużynowego.

Ważną kwestią regulującą działania organizatorów Pucharu Świata w Skokach Narciarskich mężczyzn są przepisy prawa wyznaczone przez państwo, w którym dane zawody są organizowane. Postawą prawną organizacji imprezy masowej na terenie Polski jest *Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych*. Definiuje ona imprezę masową i określa warunki, które muszą spełnić jej organizatorzy, aby takie wydarzenie mogło zaistnieć. Wyznacza zasady i tryb wydawania zezwoleń na ich prowadzenie. Ściśle precyzuje restrykcje bezpieczeństwa. Określa zadania i uprawnienia służb bezpieczeństwa i służb informacyjnych podczas widowisk. Formułuje normy gromadzenia i przetwarzania informacji dotyczących bezpieczeństwa oraz określa odpowiedzialność prawną, którą ponoszą organizatorzy w związku z organizacją przedsięwzięcia masowego.

Ocena organizacji konkursu Pucharu Świata w Skokach Narciarskich w świetle badań własnych

Głównym celem przeprowadzonych badań było poznanie opinii kibiców na temat konkursów Pucharu Świata w Skokach Narciarskich organizowanych w Zakopanem.

Metodą badawczą użytą do gromadzenia danych była ankieta zakończona tzw. metryczką. W anonimowej ankiecie wzięło dobrowolny udział pięćdziesiąt osób – kibiców uczestniczących w konkursach Pucharu Świata w Skokach Narciarskich w dniach

od 20 do 23 stycznia 2011 roku. Dobór badanych miał charakter niecelowy. Ankieta została rozdana widzom w formie papierowej podczas zawodów.

Przeprowadzone badania wykazały, że typowymi kibicami biorącymi udział w Pucharze Świata w Skokach Narciarskich są kobiety między 19 a 26 rokiem życia. Mieszkają w miastach powyżej 500 tysięcy mieszkańców w województwie małopolskim lub mazowieckim, osiągają dochody do 1500 zł miesięcznie.

Ocena organizacji

Grupa pięćdziesięciu kibiców została poproszona o ocenę w skali opisowej (zła, raczej zła, dobra, znakomita) czterech aspektów organizacji konkursu o Puchar Świata w Skokach Narciarskich w Zakopanem. Ich odpowiedzi prezentuje tabela 1.1.

Tabela 1.1. Ocena organizacji Pucharu Świata w Skokach Narciarskich przez ankietowanych

Pozycja rankingowa	Oceniane czynniki	Rodzaj oceny i liczba wskazań					Razem liczba wskazań	Ocena ważona	Średnia ważona
		"0*"	"1*"	"2*"	"3*"	"4*"			
1	Sposób zorganizowania imprezy	1	0	2	31	16	49	161	3,29
2	Promocja imprezy	0	0	6	25	19	50	163	3,26
3	Zapewnienie bezpieczeństwa kibicom na skoczni	0	0	7	31	12	50	155	3,1
4	Atrakcje towarzyszące oferowane w trakcie trwania imprezy	2	3	6	21	18	50	150	3
5	Dojazd pod skocznię	1	0	12	33	4	50	139	2,78

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych.

(*odpowiedzi „nie wiem” została przypisana wartość 0, „zła” – 1, „raczej zła” – 2, „dobra” – 3, „znakomita” – 4)

Najwyższą średnią ocenę otrzymał od badanych aspekt dotyczący sposobu zorganizowania imprezy (3.29), a najniższą dojazd pod skocznię (2.78). W opinii ankietowanych drugie miejsce ze średnią ważoną 3.26 zajęła promocja imprezy. Na trzecim miejscu znalazł się aspekt dotyczący zapewnienia kibicom bezpieczeństwa na skoczni (3.10).

Czwarte miejsce ze średnią ważoną 3.00 przypadło atrakcjom towarzyszącym podczas trwania imprezy.

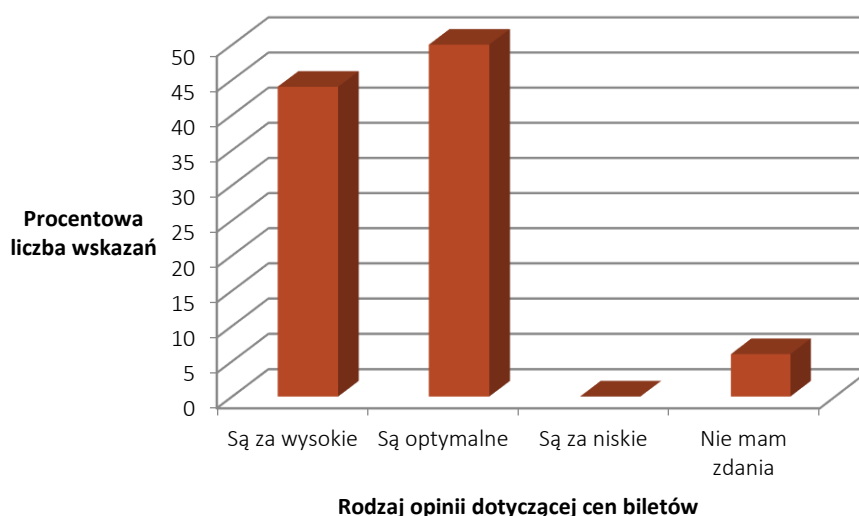
Przeprowadzone badania wykazały, że najwyżej ocenianym aspektem dotyczącym organizacji Pucharu Świata w Skokach Narciarskich jest sposób zorganizowania imprezy.

Ocena cen biletów

Badana grupa kibiców wyraziła opinię dotyczącą cen biletów na konkursy Pucharu Świata w Skokach Narciarskich. Cena biletów na konkurs jest zależna od wybranego sektora. Waha się od 60zł za sektory dolne (C i D) do 70zł za bilety na sektory górne (A i B).

Na poniższym wykresie zostały zobrazowane opinie ankietowanych dotyczące cen biletów na konkursy Pucharu Świata w Skokach Narciarskich (wykres 1.1).

Wykres 1.1. Opinie ankietowanych dotyczące cen biletów na konkursy Pucharu Świata w Skokach Narciarskich

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych.

Dane opracowane na podstawie odpowiedzi ankietowanych na pytanie dotyczące cen biletów na konkursy Pucharu Świata w Skokach Narciarskich w Zakopane pokazują, iż 50% kibiców (25 osób) uważa, że cena biletów jest optymalna, a 44% (22 osoby) twierdzi, że jest zbyt wysoka. Natomiast 6% z ankietowanych (3 osoby) nie ma na ten temat zdania.

Wyniki badań wykazały, że większość kibiców jest zadowolona z proponowanej przez organizatorów ceny za udział w tego typu imprezie sportowej. Badani również dobrze ocenili jakość oferowanych usług.

Ponowne uczestnictwo w konkursach Pucharu Świata w Zakopanem w charakterze widza

W tabeli 1.2 zebrano opinie badanych dotyczące ponownego uczestnictwa w Pucharze Świata w Skokach Narciarskich w Zakopanem w charakterze widza.

Tabela 1.2. Deklaracja ponownego uczestnictwa przez ankietowanych w Pucharze Świata w Skokach Narciarskich w Zakopanem

Rodzaj odpowiedzi	Uzasadnienia	Liczba odpowiedzi	%	Razem liczba odpowiedzi	Razem %
Tak	Niesamowita, fajna, miła, dobra, niepowtarzalna, fantastyczna atmosfera	8	16	23	46
	To coroczny zwyczaj	4	8		
	Lubię kibicować	2	4		
	Co roku spotykam się tu z przyjaciółmi	1	2		
	Jest super, fantastycznie	1	2		
	Lubię ten sport	1	2		
	Nie wyobrażam sobie sezonu zimowego bez zakopiańskich wrażeń	1	2		
	brak uzasadnienia	5	10		
Nie	brak uzasadnienia	4	8	4	8
Nie wiem jeszcze	brak uzasadnienia	23	46	23	46
Razem		50	100	50	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych.

Z przeprowadzonych badań wynika, że 46% procent badanych (23 osoby) jest gotowa ponownie wziąć udział w omawianej imprezie sportowej. Takiej samej ilości osób trudno jest określić stanowisko w tej sprawie. Tylko 8% ankietowanych kibiców (4 osoby) zdecydowało, że nie weźmie ponownie udziału w konkursach Pucharu Świata w Skokach Narciarskich w Zakopanem.

Wyżej przedstawione wyniki badań zostały opracowane po konkursach Pucharu Świata w Skokach Narciarskich, które odbyły się w Zakopanem w 2011 roku. Należy wspomnieć, że był to ostatni sezon w karierze Adama Małysza. Kolejne sezony pokazały, że skoki narciarskie w Polsce są sportem niezwykle popularnym nawet po zakończeniu kariery przez największego

idola, którego sukcesy przyciągały przed skocznie i telewizory rzesze wiernych kibiców. Warto podkreślić fakt, że socjologiczne zjawisko „małyszomanii” przyczyniło się do wyszkolenia nowego pokolenia skoczków narciarskich, którzy godnie zastępują mistrza.

Podsumowanie

Najważniejszym i największym ośrodkiem sportów zimowych w Polsce jest Zakopane. Miasto położone na południu Polski u podnóża Tatr stało się kolebką polskiego narciarstwa (Bachleda-Curuś 2001, s. 14). Wizja, która zawarta była w *Strategii zrównoważonego rozwoju Zakopanego na lata 2004-2013*, przedstawiała Zakopane jako nowoczesne centrum sportu i turystyki. Dziś Zakopane to nie tylko ośrodek narciarski, ale również ważny przystanek na mapie światowych masowych imprez sportowych. Śledząc wypowiedzi Waltera Hofera, dyrektora Pucharów Świata w Skokach Narciarskich śmiało można stwierdzić, że zakopiańskie konkursy należą do jednych z najważniejszych i najlepiej zorganizowanych w całym sezonie.

Organizacja Pucharów Świata w Skokach Narciarskich ma wielowymiarowe znaczenie. Po pierwsze wpływa na gospodarkę miasta i regionu. Coroczne konkursy są narzędziem wpływającym na podniesienie atrakcyjności turystycznej tego obszaru, wzmocnienie ruchu turystycznego, popularyzacji sportów zimowych i skoków narciarskich oraz promującym Polskę i Zakopane. Sama organizacja zawodów oceniana jest bardzo wysoko zarówno przez jej uczestników czynnych, jak i biernych.

Drugim równie istotnym aspektem jest jego społeczno-kulturowa rola. Niepowtarzalna atmosfera towarzysząca temu wydarzeniu stała się marką polskiego sportu.

Wyniki przeprowadzonych badań własnych pokazują, że badana grupa bardzo dobrze oceniła organizację Pucharu Świata w Skokach Narciarskich mężczyzn w Zakopanem. Najwyżej ocenionym aspektem był sposób zorganizowania imprezy, który uzyskał średnią ważoną 3.29 przy maksymalnym możliwym wyniku równym 4 (tabela 1.1). Połowa z badanych kibiców (25 osób) uważa, że ceny biletów na konkursy są optymalne (wykres 1.1). Nie dziwi zatem fakt, że aż 46% (23 osoby) z biorących udział w badaniu zadeklarowała ponowne uczestnictwo w omawianej imprezie sportowej w charakterze widza (tabela 1.2). Przeprowadzone badania miały charakter sondażowy, o czym świadczy mała próba badawcza. Powinny być kontynuowane w kolejnych sezonach sportowych.

Potencjał Zakopanego jako miejsca organizacji Pucharu Świata w Skokach Narciarskich został znakomicie wykorzystany przez organizatorów tej imprezy. Uwarunkowania wewnętrzne związane z klimatem, infrastrukturą sportową oraz wieloletnie tradycje nawiązujące do historii uprawiania tej dyscypliny w Polsce stworzyły fundamenty do budowy marki Zakopanego jako jednego z najważniejszych ośrodków organizacji zawodów w kalendarzu FIS.

Bibliografia

- Bachleđa-Curuś A. (2001), Tradycje i perspektywy rozwoju Zakopanego jako ośrodka sportów zimowych [w:] Krasicki S., Chojnacki K. (red.) *Sporty zimowe u progu XXI w. oraz tradycje i perspektywy Zakopanego*, AWF im. B. Czecha w Krakowie, Towarzystwo Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem, Zeszyty Naukowe nr 84., s. 14.
- Bednarczyk M. (2011), Marka w turystyce [w:] Bednarczyk M. (red.) *Zarządzanie konkurencyjnością biznesu turystycznego w regionach*, CeDeWu, Warszawa.
- Bednarczyk M., Marczułajtis-Walczak J. (2013), Marka sportowa w promocji turystycznej regionów [w:] Bednarczyk M., Wszendybył-Skulska E. (red.) *Zarządzanie turystyką w kryzysie. Edukacja i marka*, CeDeWu, Warszawa.
- Bielenia-Gajewska M. (2012), Komunikacja w zarządzaniu projektami – podejście systemowe [w:] Wyrzykowska-Antkiewicz M. (red.) *Zarządzanie dziś i jutro*, Prace Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku, Tom 16., s. 78.
- Doktór K., (2005), *Zarys socjologii zarządzania sportem*, Polska Korporacja Menedżerów Sportu, Warszawa.
- Drozd J., Kowalska B. (2009), Plan biznesu – turniej tenisowy [w:] Bednarczyk M., Batorski J. (red.) *Przedsiębiorczość w zarządzaniu sportem. Studium praktyków*, Fundacja dla Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- FIS *Ski Jumping World Cup Rules Men* (http://www.fis-ski.com/mm/Document/documentlibrary/Skijumping/03/20/44/WCRGLJ-Men-1415-E-D_inclCover_Neutral.pdf) [odczyt: 14.09.2014].
- Perechuda K. (2003), *Zarządzanie marketingiem w organizacji sportowej*, Wydawnictwo AWF Wrocław, Wrocław.
- Ryba B. (1998), Planowanie i realizowanie imprez sportowych [w:] Ryba B. (red.) *Zarządzanie przedsięwzięciami sportowymi*, Polska Korporacja Menedżerów Sportu, Warszawa.
- Strategia zrównoważonego rozwoju miasta Zakopane na lata 2004-2013, załącznik do Uchwały Nr XXII/209/2004 Rady Miasta Zakopane z dnia 28 lipca 2004 r., Zakopane, lipiec 2004 r.*

Strugarek J. (2006), *Organizacja i prowadzenie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań.

Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych z dnia 20 marca 2009 r. (Dz.U. Nr 62, poz. 504), <http://www.nettax.pl/> [odczyt: 14.09.2014).

<http://www.zakopane.cos.pl/> [odczyt: 10.09.2014]

The organizational determinants of FIS Ski Jumping World Cup in Zakopane

The aim of the paper is to present the organizational determinants of mass sport events using the FIS Men's Ski Jumping World Cup in Zakopane as an example. The theoretical part is based on literature studies, the regulations of the International Ski Federation and the Act on Mass Events Security of 20 March 2009. The subsequent part of the study presents results of a survey conducted on a group of 50 supporters during the 2011 FIS Ski Jumping World Cup event in Zakopane. The results show that the organization of this event is highly rated by the participants.

Keywords: sports management, mass sport event, ski jumping, Zakopane